

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

64. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Celso. Maioricens.
Parochialis. Veneris 28. Iunii 1647.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

26. Postremo non obstat, quod agatur de executione litterarum Apostolicarum, quae ob exceptiones requirentes altissem indagine retardari non debet.

27. Quia procedit obiectio, quando litterae Apostolicae, sunt vndique clarae, nullamque requirunt interpretationem, vel liquidationem, prout in casu proposito requiritur, in quo cum S. mem. Leo praemissa expositione privilegiorum particularium Societatis tantum, ac litium, eorumque occasione, vertentium iusserit Decimam, ac vigesimam respectus solui omnium rerum quae de Iure, vel consuetudine decimari solent Ecclesiis, quibus alioquin circumscriptis dictis privilegiis Decima peribui deberet, &c. Haec vtiq; ipsa eandem verba eiusmodi discussionem praefereunt, vt constat, de quibus rebus, quibusque Ecclesiis, circumscriptis privilegiis praedictis de iure, vel consuetudine Decimae erant soluenda. Quibusque privilegiis, ac consuetudinibus fuerit ibidem derogatum. Quorum sane congrua determinatio necessarium facti probationem praecedere postulat, vt certior inde resulter iuris decisio in x. l. ff. ex plagis § in Clinosibi, respondi in causa Ius esse positum, vbi gloss. in ver. in causa ff. ad l. Aquil. d. l. Iudices. C. de lud. l. 1. in princip. ibique gloss. in verb. improbaris h. C. quae sit long. consuetud. d. cap. fin. 30. q. 5. Ideoque omnino admitti debet etiam si longiorem dilationem exposcat, cum oritur, & prodeat ex ventre ipsarum litterarum in x. theor. Barthol. in l. 1. §. & parus refert. sub n. 5. vers. aut alia exceptiones descendunt ff. quod vi, aut clam. Rota penes Cardin. Seraph. dec. 980. sub num. 12. vers. non obstat, quod dicitur & seq. vbi quod alia pars grauatur & Burat. decif. 122. n. 2. vers. & ista exceptio ac seq. in rec. dec. 728. n. 2. & vers. facit quod ista exceptio part. 2. & 348. sub n. 2. & vers. facit quod ista exceptio part. 3.

28. Praedicta vero latius forte, quam proposita quaestioni exigeret solutio coacti fuerunt Domini afferre, vt emergens hac disceptatio, iam tres fere annos, varijs partium argumentationibus agita sileat tandem, ac terminetur. Cum etiam in dubio aequius, ac tutius sit probandi facultatem concedere, quam coartare l. quoniam multi in fin. C. de here. & Manich. cum concord. penes Burat. dec. 28. n. 3. vers. & Rota, & d. dec. 656. n. 5. vers. & nihilominus, & Coccin. dec. 20. sub n. 4. vers. eoq; libentius & in rec. dec. 503. sub num. 2. vers. & Rota part. 2. & d. dec. 277. n. 4. vers. praeterea part. 3. ac decif. 240. nu. 6. vers. Argue in hanc sententiam part. 4. tom. 2. sufficit enim ad hunc effectum probabilis reuerentia Iudicis arbitrio pensanda Bald. in c. licet causam n. 33. vers. dicitur tamen extr. de probat. Rot. penes Cassador. dec. 1. sub nu. 1. vers. quae remissio non negatur de dil. & Card. Mant. dec. 312. sub n. 10. vers. vnde remissio, & Card. Caval. dec. 232. n. 2. vers. nam Rota non solet, & dec. 105. n. 1. vers. praesertim & seq. part. 4. diuers. ac in rec. dec. 41. n. 41. vers. cum in istis terminis part. 7. quae in hoc casu ex praedictis visa fuit Dominis resultare. Necessaria vero, atque conclusiva ad definitionem causae refertur post factas probationes Verat. dec. 61. sub n. 1. vers. sed hoc iudicari debet & seq. part. 3. S. mem. Greg. dec. 24. n. 3. ver. quamvis autem. Quo tempore praemissa quoque, ac alia à partibus adducenda demum (prout opus fuerit) discutiantur. Ne autem diutius quam par sit probationes differantur referantur Domini eorum arbitrio facultatem prosequendi interea, vel retardandi disputationem dubij principalis, ac processum ad vltior, vt factum fuit in d. Auconit. seu Auximania flor.

26. Aprilis 1613. coram Burat. dec. 392. in fin. vers. Verum quia, & in Thearin. seu nullus Abbas. 15. Martij 1641. coram R. P. D. meo Bibbio, ac in alij.

Atque ita fuit conclusum concedendam esse Remissionem cum retardatione, vel sine arbitrio, &c. Vtraque parte informant, &c.

DECISIO LXIV.

Sacra Rota Romana coram R. P. D. Celfo.

Maioricen. Parochialis.

Veneris 28. Iunii 1647.

§. 1. **P**lacuit DD. sequendo sensum Sacrae Congregationis Concilij confirmare decisionem sub die 13. Iunii anni praeteriti coram me emanatam, in qua resolutum fuit, decernendum esse nouum examen in Vrbe, & potuisse Iacobum appellentem prouocare Andream praelectum ad nouum examen, etiam non docto de irrationabili iudicio Episcopi.

2. Nam quamuis vera sit conclusio, quod pro iudicio Ordinarij semper praesumendum sit cap. in praesentia, ibique DD. de reme. c. fene de sent. & re iud. Rot. coram Burat. dec. 635. n. 8. & in rec. dec. 537. m. 14. in fin. part. 1. dec. 36. n. 1. part. 2. dec. 521 in fin. part. 3. & dec. 149. n. 8. part. 4. tom. 2.

3. Praesertim quando mores, & qualitates electi innotescunt eidem Episcopo, vt notat Gonzal. super regul. §. gloss. 4. n. 117. vers. praesertim, & num. seq. Caputaq. dec. 406. per Burat. dec. 22. num. 30. & dec. 654. n. 4. part. 4. diuers.

4. Itaut allegans contrarium debeat id plene, & concludenter probare, Barbof. de Paroch. c. 2. m. 14. Rota in Cremonen. concursus 15. Ianu. 1611. coram Marchanedo, & dec. 164. n. 1. & 2. part. 4. tom. 2. ver.

5. Nihilominus id venit intelligendum, si ageretur de infirmamda electione ipsius Episcopi, quo casu de dicta irrationabilitate debent sufficenter constare, in quibus terminis procedit dec. 11. coram S. mem. Greg. XV. vbi non obstante, quod benedictus appellasset ad electionem Ordinarij, & obtento nouo examine, in quo praelectus non comparuit, tepertus fuerit idoneus, & vltierus sententiam fauorabilem reportauerit, non propterea censuit Rota, constare de irrationabili iudicio Episcopi, quinimo sententiam ad fauorem eiusdem Benedicti latam esse, & reuocandam, & ita etiam loquitur dec. 223. impressa post 2. volum. conf. Ferinat.

6. Constitutio inueni sanct. mem. Pij V. in ord. 33. Bull. nou. 10. 2. duas continet partes, alteram, quae concernit appellationem à praetensa mala electione Episcopi, & prouocationem praelecti ad nouum examen, & in hac nullam probationem praetense irrationabilitatis requirit, vt patet ex verbis ipsius Constitutionis, de quibus in §. 7. ibi, Possint ij, qui reuelli fuerint à mala electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligent Metropolitanus, aut exemptus fuerit ad viciniorum Ordinarij, & c. aut alius ad ipsam Sedem Apostolicam appellare, ac praelectum ad nouum examen coram ipso appellantis iudice, & eius examinatoribus prouocare. Quae verba, cum sint satis clara, nulla indigent interpretatione. C. de lib. prat. Axm. conf. 294. sub n. 6. vers. tertio principaliter, Rot. coram Seraph. dec. 762. n. 1. & in rec. dec. 45. n. 5. p. 1. & in his praesice terminis firmat Gratian. dec. Marchia 97. n. 22. & melius ibidem in add. n. 7.

7. Neque ex huiusmodi appellatione praedictum aliquid inferri Ecclesiae, quia talis appellatio non impedit quominus electio facta per Ordinarij interitum debita demandetur executioni, sed tantum operatur respectu deuoluti, vt cauetur expressè in §. 8. eiusdem Constitutionis, & notat Garz. de benef. part. 9. lib. 2. c. 2. n. 246. Gratian. d. dec. Marchia 97. n. 91. Rot. in rec. dec. 656. n. 1. & 2. part. 1. Burat. dec. 22. n. 11 & 15. dec. 37. num. 1. dec. 625. n. 4. & 5. & dec. 900. n. 1. vers. quae appellatio, & n. segg. Add. ad Greg. dec. 538. m. 7. c. 1. alij per Lotther. de re benef. lib. 2. q. 3. n. 126. & 127.

8. Alteram vero, quae respicit terminationem causae, & collationem ipsius Parochialis, & in haec praecedere debet probatio super irrationabili iudicio Episcopi, ibi, Et

confitio de prioris erigentis irrationabili iudicio, eoque reuocato Parochialis magis idoneo conferatur. Clausula enim, confitio, importet conditionem, & debet plene, & concludenter probari, vt late Felin. in cap. si confiteri n. 5. de a. conf. Parif. conf. 41 n. 14. lib. 4. Rot. dec. 4. n. 5. p. 4. tom. 1. recent. & in his terminis firmatum fuit coram san. mem. Greg. dec. 11. n. 1. Riccius in praxi concursus resolut. 73. n. 2.

9. Vnde hodie non est discutiendum de qualitatibus oppositorum, neque, an electio de digno possit fieri digniori omisso; Elto enim, quod de digniori debeat, vt inquit, text. in cap. quoniam de iure pte. sibi, proficiatur Ecclesie, qui maioribus iuratur, meritis, cap. Metropolitano 63. dist. in fine. Beneuolentia Parochialis 1. Junij 1590. coram Orano inter diuers. de. 655. n. 1. par. 4. & in Calaguritana dimidij beneficij 16. Junij 1603. coram Oxemburgia. & disponit Concil. Trident. sess. 24. c. 18. de reformac.

10. Nihilominus, non ex eo tantum, quod in examine Iacobus euadat doctior erit preferendus Andreæ si apparebit, illum, vltra doctrinam, habere alias maiores qualitates, Rota 1. dec. 655. n. 1. par. 4. diuers. & in recent. dec. 521. n. 1. & dec. 551. n. 2. par. 3.

11. Dignior enim dicitur ille, qui est magis vtilis, & aptus ad munus, cui præponitur Couarr. in reg. peccatum par. 2. §. 7. n. 4. vbi dignior vero Sor. de iust. & iur. lib. 1. q. 6. art. 2. concl. 9. Rodrig. in summa par. 1. cap. 10. §. 2. Marefch. de commiss. par. 1. fol. 28. n. 28. Rot. diu. dec. 654. n. 2. par. 4. & coram Burat. dec. 22. n. 29. & dec. 655. n. 6.

12. Inde Concil. Trident. d. sess. 24. c. 18. de reformac. in vlt. peracto deinde examine, dum valet, quod Episcopus enim eligat, quem ceteris magis idoneum iudicauerit, huiusmodi idoneitatem exemplificat in ætate, moribus, doctrina, prudentia, & aliis ad vacantem Ecclesiam gubernandam opportunis, & ita disponit text. in cap. cum in cunctis de electio. & notat Gonzal. super reg. §. 8. of. 4. numer. 110. & pluribus seqq. vsque ad n. 14. Gatz. de benef. par. 9. c. 2. n. 2. & seq. Ricc. in in prax. for. Eccles. resolut. 61. n. 2. & sequenti. modern. Alexandrin. in prax. habent. concursus requis. 5. dub. 2. n. 6. & seqq. & dixit in d. dec. 655. par. 4. diuers.

13. Quod autem examen huiusmodi sit facien. in Vrbe, probant expressè verba Constitutionis, ibi Ac præelectum ad nouum examen coram ipso appellationis iudice, ac eius examinatorebus prouocare. Quæ verba; coram ipso, important de necessitate præsentiam, vt inquit text. in l. diem proferre, §. coram autem sibi que Bart. Bald. & communiter DD. ff. de rector. & vltra resolutiones Sacr. Congregatio Concilij, ita firmat Barbof. de offi. Paroch. par. 1. c. 1. n. 149.

Et ita decisum fuit vtraque parte informante.

DECISIO LXV.

Sacræ Rotæ Romanæ coram R. P. D. Otthobono.

Calaguritana beneficij de Cornago.

Veneris 14. Junij 1647.

§. 1. VAcante integro simplici beneficio in Ecclesia S. Petri de Cornago, eoque diuiso in duas partes, ac postmodum posito concursu iuxta dispositionem motus proprij selector. Clement. VIII. plus filij patrimoniales dicti loci se opposuerunt, inter quos cum Baroxa, & Peralta renunciari fuissent habiles ad Curata, iidem ab Ordinario Calaguritano Institutionem, ac possessionem respectiue receperunt. Verum quia à relatione examinerum tanquam mala appellauit Petrus Roderico causa ad Rotam deuoluta fir-

matum fuit coram R. P. D. meo Ghislerio; & per sententiam Rotalem ob non interpositam appellationem in iudicatum transactam pronunciatum Roderico esse ad iudicandum d. integrum beneficium. Commissa verò causa restitutionis in integrum R. P. D. meo Verospio præuis duabus decisionibus fuit firmatum constare de causis restitutionis, ac desuper lata fuit Sententia Rotalis cum declaratione dictis Peralta, & Baroxa esse adiudicanda dimidia beneficia de quibus agitur, sed causa appellationis mihi commissa dubitauit, An sententia Rotalis lata per R. P. D. meum Verospium, esset confirmanda, vel infirmanda, & Domini pro confirmatione responderunt.

2. Validitas enim remanet abunde probata ex actorum reuolutione iuxta decis. Caputaq. 260 par. 2. absque eo quod obstat vnicui obiectum per informantes pro Roderico excitati scilicet, quod lata fuerit ad fauorem Baroxa excommunicati ob recursus ad Iudices laicos. Nam cum ipsi obtinuerint ante Sententiam absolutionem à censuris in vim literarum Apostolicarum ista nullitas remanet sublata ex facto.

3. Iustitia vero sententia apertè visa fuit Dominis comprobata ex late deductis in duabus decisionibus emanatis coram R. P. D. meo Verospio super causis restitutionis in integrum, consistit siquidem in Baroxa, & Peralta concurrere omnia requisita per Constitutionem Clementinam necessaria pro huiusmodi beneficiis obtinenda, cum ipsi sint filij naturales, & Patrimoniales Loci de Cornago se subiecerint examinati, in quo fuerint approbati habiles ad Curata, ac fuerint presentati Ordinario à beneficiatis, quibus concurrentibus ipsis debet beneficium adiudicari cap. decernimus 16. q. 1. cap. illud in fine, vbi Abb. & alij de iure par. cum alijs deductis in Calag. beneficij de Logrono 27. Aprilis 1646. coram R. P. D. meo Rojas.

4. Præsertim quia maiores qualitates suppositæ in sententia lata per R. P. D. meum Ghislerium super adiudicatione ad fauorem Petri elisæ fuerunt ac illæ magis verificantur in Baroxa, & Peralta quo casu ipsis, & non Petro est debita adiudicatio, vt superius resoluit Rota in beneficiis Calag. Dioc. & signanter in d. Calaguritana beneficij de Logrono 27. Aprilis 1646. §. nec obstat coram R. P. D. Rojas in Calag. beneficij de Ocon. 11. Maij eiusdem anni post princip. coram R. P. D. meo Pentegio confirmata die 5. Nouembris subsequenti coram me. In Calaguritana beneficij de Lumbreras 4. Julij eiusdem anni in §. ideo Morenus pariter coram me. & in Calagurit. beneficij de la Casa de la Reyna 16. Ianuarij præterit. §. ideo isto casu, & seq. coram R. P. D. meo Bichio, ideoque cum sententia R. P. D. mei Ghislerij adiudicaret beneficium Petro non potest citari eius iniustitia, ac per consequens fuit reuocata in gradu restitutionis in integrum per R. P. D. meum Verospium cum restitutio semper competat, quoties sententia est iniusta Rota coram Seraph. dec. 2. 1. n. 2. & dec. 492. n. 1. par. 1. & dec. 307. n. 1. par. 2. rec. coram Busart. dec. 92. nu. 5. coram S. me. Greg. dec. 459. n. 2. & in Avimines. Molendini 22. Maij 1637. in princip. coram R. P. D. meo Ghislerio.

5. Quod autem maiores qualitates concurrant in Baroxa, & Peralta patet quia constat non solum hos per octo annos ante fuisse Sacerdotij caractere insignitos, quæ Sacerdotij antiquioris qualitatem ad hunc effectum ponderauit Rota vt in hac eadem causa 20. Maij 1639. in §. quia cum iuxta Constitutionem coram R. P. D. meo Ghislerio, & in Calag. Beneficij de Lumbreras 4. Julij præteriti in §. fin. coram me, sed etiam quia Baroxa, & Peralta sunt ætate seniores, quæ qualitas multum facit pro prælatione reportanda, Bald. conf. 167. in fin. lib. 4. Roland. conf. 470. n. 7. lib. 1. Lambert. de iur. par. lib. 2. quest. 7. art. 26. n. 2. Rota in d. Calaguritana beneficij de Logrono in §. vltimus coram R. P. D. meo Rojas, in d. Calag. benef. de Lumbreras coram me, & in d. Calag. beneficij